

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2017

Lapplands kommunalförbund

*Anna Carlénius
Certifierad kommunal
revisor*

*Katarina Enbom
Auktoriserad revisor*

Mars 2018

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2.	Revisionskriterier	3
3.	Granskningsresultat	5
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Revisionell bedömning	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	6
3.2.1.	Iakttagelser	6
3.2.2.	Revisionell bedömning	8
3.3.	Rättvisande räkenskaper	8
3.3.1.	Iakttagelser	8
3.3.2.	Revisionell bedömning	9

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av kommunalförbundets förtroendevalda revisorer granskat kommunalförbundets årsredovisning för 2017. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2017.

Syftet med granskningen är att ge kommunalförbundets revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål direktionen beslutat. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömningar:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunalförbundet lever dock inte upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Kommunalförbundet planerar att återställa underskottet under perioden 2018-2020, totalt 8,1 mnkr. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed. Däremot bör driftsredovisningen utvecklas och då framförallt förklaringar inklusive belopp av under- och överskott.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi delar kommunalförbundets slutsats att förbundet inte fullt ut motsvarar direktionens mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2017 är delvis uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2017 är delvis uppfyllda.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed.

2. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är direktionen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12:2) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning

2.2. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Fullmäktiges beslutade mål om god ekonomisk hushållning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Verksamheternas rapportering till direktionen har granskats såsom den presenteras i årsredovisningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen, dvs. den utesluter inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med kommunalförbundets kansli. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2017-02-23. Direktionen fastställer årsredovisningen 2017-02-28 och fullmäktige behandlar årsredovisningen i respektive kommun under våren 2018.

Rapportens innehåll har sakgranskats av controller, ekonom samt förbundschef.

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Iakttagelser

Utveckling av kommunens verksamhet

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Kopplingen bör göras tydligare till hur detta kommer att påverka kommunalförbundets ekonomi och prioriteringar inom olika områden.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas, det vill säga frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Den totala sjukfrånvaron för år 2017 är 2,24 %. För år 2016 var sjukfrånvaron 2,94 % vilket innebär att sjukfrånvaron har sjunkit mellan åren 2016-2017. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information.

Förvaltningsberättelsen innehåller även information om andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten. Ekonomiska nyckeltal redovisas och även nyckeltal för verksamheten.

Investeringsredovisning

Årets investeringar redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om budgetavvikelser finns totalt sett, för enskilda investeringar lämnas däremot inga budgetavvikelser. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns, om än en liten differens om 5 tkr mellan förvaltningsberättelsen, kassaflödesanalysen och not 6.

Driftredovisning

Utfallet av kommunens driftverksamhet redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om orsaker till nämndernas budgetavvikelser lämnas, men kan utvecklas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Gymnasiets, lärcentras och kansliets budgetavvikelser framgår av tabellen nedan.

Driftredovisning, tkr	Nettobudget	Utfall	Budget-avvikelse
Kansli	0	-339	-339
Lapplands Gymnasium	0	-8 465	-8 465
Lapplands lärcentra	0	732	732
Summa	0	-8072	-8 072

Underskottet beror framförallt på högre interkommunala kostnader än budgeterat, totalt ca -5 mnkr. Vidare beror underskottet på högre personalkostnader än budgeterat, totalt ca 2 mnkr. Slutligen beror resterande underskott på övriga kostnader i form av bland annat ökade leasingavgifter på datorer till framförallt nyanlända elever, totalt ca 0,6 mnkr över budget. Även inom andra övriga kostnader har verksamheter inte hållit budget, totalt ca 0,4 mnkr.

Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen innehåller en balanskravsutredning i enlighet med KRL. Kommunalförbundet lever inte upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Kommunalförbundet planerar att återställa underskottet under perioden 2018-2020, totalt 8,1 mnkr.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen innehåller inte en utvärdering av ekonomisk ställning enligt kommunala redovisningslagen (KRL) 4 kap 5 § 2:a stycket. För att en utvärdering skall kunna ske bör mål för den finansiella ställningen anges exempelvis genom olika nyckeltal så som soliditet etc. Nyckeltalen ska sedan utvärderas och analyseras.

3.1.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunalförbundet lever inte upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Kommunalförbundet planerar att återställa underskottet under perioden 2018-2020, totalt 8,1 mnkr.

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed. Mindre avvikelser förekommer enligt iakttagelserna ovan.

3.2. God ekonomisk hushållning

Direktionen har fastställt ett måldokument inför år 2017, innehållande ett antal verksamhetsmål samt finansiella mål. Samtliga mål beskrivs och utvärderas i årsredovisningen.

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunalförbundets finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2017:

Mål	Följs upp i årsredovisningen	Måluppfyllelse 2017
Verksamheten ska bedrivas inom beslutade budgetramar	Ja	Nej
Prognossäkerheten och regelbundna ekonomiska rapporter till direktionen	Ja	Nej
Inget kapitaltillskott från ägarna under budgetåret	Ja	Ja
Investeringar skall ske med egna medel	Ja	Ja

Ingen låneskuld får förekomma om inte direktionen godkänt denna	Ja	Ja
Långsiktig kapitalförvaltning ska följa riktlinjer	Ja	Ja
Kommunalförbundets betalningsberedskap, likviditetsreserven ska motsvara en månads löpande utgifter	Ja	Ja
Resultatutjämningsreserven ska följa riktlinjer	Ja	Ja

Av redovisningen framgår att 6 av 8 mål uppfylls.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunalförbundets verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2017. Av den framgår att 13 av 22 verksamhetsmål är helt uppfyllda, att 4 av 22 mål är delvis uppfyllda samt att 4 av de 22 målen inte har uppfyllts. Ett mål går inte att utvärdera på grund av förlorad data i samband med en IT-krasch.

Mål/delmål	Följs upp i årsredovisningen	Måluppfyllelse 2017
All verksamhet		
All verksamhet ska präglas av respekt för alla individers lika värde...	Ja	Ja
Att inom samtliga verksamhetsområden verka för allas lika rättigheter och möjligheter att utvecklas, påverka och delta	Ja	Ja
Fortlöpande bevaka möjligheter till extern finansiering av utvecklingsprojekt	Ja	Ja
Att fullfölja strategisk satsning på förbundets kompetensförsörjning	Ja	Ja
Utveckla förbundets administrativa rutiner	Ja	Ja/Delvis
Lapplands lärcentra		
100 % av eleverna får minst godkänt betyg	Ja	Nej
80 % av de studerande får arbete efter yrkesutbildning	Ja	Ja
Av avbrotten ska max 20 % vara <i>negativa avbrott</i>	Ja	Förlorad data
100 % av yrkesutbildningarna ska samverka med avnämare	Ja	Ja
80 % av kursutvärderingarna ska visa på nöjda studerande	Ja	Nej, bristande underlag
20 av kurserna ska vara <i>kvalitetssäkrade flex</i>	Ja	Ja/delvis
Yrkessvenska ska erbjudas parallellt med yrkesutbildningarna	Ja	Ja
Samverkan ska ske med minst tre universitet	Ja	Ja
All personal ska utbildas i värdegrundsfrågor	Ja	Ja/delvis
Validering för två nya vårdkurser ska utvecklas årligen	Ja	Ja/delvis
Det utvecklade kvalitetsarbetet ska implementeras	Ja	Ja
Lapplands Gymnasium		
Att gymnasienämnden utifrån uppföljningen av den övergripande utvecklingsplanen för 2016 reviderar utvecklingsområden för 2017	Ja	Ja
Att uppföljningen sker av utvecklingen om de områden som prioriterats i planen	Ja	Ja
Att en delrapport gällande arbetet enligt utvecklingsplanen lämnas till direktionen efter halva verksamhetsåret	Ja	Ja
Samverkansområden		
Fullfölja utvecklingsarbete gällande gemensamt HVB-hem	Ja	Nej

Att utifrån LKF-verksamheternas behov delta i medlemskommunernas samarbete kring utveckling av IT-strategier	Ja	Ja
Att i dialog med medlemskommunerna utarbeta översiktligt förslag gällande ytterligare aktuella samverkansområden	Ja	Nej

3.2.2. *Revisionell bedömning*

Vi delar kommunalförbundets slutsats att förbundet inte fullt ut motsvarar direktionens mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. De finansiella målen för 2017 är delvis uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall är förenligt med direktionens övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2017 är delvis uppfyllda.

Kommunalförbundet lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

3.3. *Rättvisande räkenskaper*

3.3.1. *Iakttagelser*

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL 5.1 och omfattar tillräckliga noter.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt samtliga kommunalförbundets intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret. Jämförelse med föregående år lämnas för varje delpost.

Årets resultat är negativt och uppgår till -8 072 mnkr. Resultat medför därför en negativ avvikelse mot budget med -8 072 mnkr. I lämnade resultatkommentarer redogörs för budgetavvikelserna. Jämfört med föregående år har verksamhetens intäkter ökat med ca 11,5 mnkr, verksamhetens kostnader har ökat med ca 19 mnkr och avskrivningarna har minskat med ca 0,2 mnkr.

Resultaträkning	Utfall 2017	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	290 502	279 019
Verksamhetens kostnader	-296 418	-277 422
Avskrivningar	-1 595	-1 749
Verksamhetens nettokostnader	-7 511	-153
Finansiella intäkter	71	355
Finansiella kostnader	-632	-202
Årets resultat	-8 072	0

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt kommunalförbundets tillgångar, avsättningar och skulder per balansdagen. Balansposterna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har värderats enligt principerna i KRL.

Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunalförbundets materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Kommunalförbundet är medveten om förändringen samt tillämpar detta när det är aktuellt.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar tillräckliga noter. Överensstämmelse med övriga delar av årsredovisningen finns.

Tilläggsupplysningar och redovisningsprinciper

Årsredovisningen lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar och redogör för tillämpade redovisningsprinciper i tillräcklig omfattning.

3.3.2. *Revisionell bedömning*

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

2018-03-02

Hans Forsström
Uppdragsledare

Anna Carlénius
Projektledare